

Ромашко Ольга Миколаївна,
кандидат економічних наук, доцент
Державний торговельно-економічний
університет, м. Київ, Україна,
e-mail: o.romashko@knute.edu.ua
<https://orcid.org/0000-0003-3466-3489>

ESG-звітність: сутність та стандартизація

***Анотація.** В роботі розглянуто сутність ESG-звітності як одного із видів нефінансової звітності. Проаналізовано стандарти, які необхідно застосовувати при складанні ESG-звітності. Обґрунтовано необхідність звітності про сталий розвиток для забезпечення прозорості діяльності суб'єкта господарювання, оцінки ризиків та перспективи довгострокового розвитку.*

***Ключові слова:** нефінансова звітність, стандартизація нефінансової звітності, сталий розвиток, корпоративне управління, ESG-звітність, загальні вимоги, розкриття інформації.*

Важливим інструментом сучасного корпоративного управління, який дозволяє оцінити не лише фінансову ефективність підприємства, а й його соціальну відповідальність, екологічний вплив та якість управління є нефінансова звітність, яка на сьогодні доповнює фінансову звітність даними щодо екологічних, соціальних, управлінських та етичних аспектів функціонування компанії. Вона відображає не лише фінансові результати діяльності суб'єкта господарювання, а й його вплив на суспільство, працівників, навколишнє середовище та систему корпоративного управління.

Основними причинами зростання суспільної потреби у нефінансовій звітності є: підвищення вимог до прозорості бізнесу; загострення екологічних проблем; посилення соціальної відповідальності бізнесу; розвиток ESG-підходу; досягнення Цілей сталого розвитку ООН. Саме тому важливого значення набуває звітність зі сталого розвитку, яка забезпечує прозорість діяльності суб'єктів господарювання не лише у фінансовій, а й у нефінансовій сфері.

На сьогодні, питання впровадження та формування ESG-звітності та її фінансової функції розглядається багатьма вітчизняними вченими та практиками. Велика увага вчених приділяється гармонізації стандартів нефінансової ESG-звітності українських компаній відповідно до вимог міжнародних інституційних інвесторів [1]. Постійно проводиться порівняльний аналіз підходів до ESG-звітності [2].

ESG-звітність займає важливе місце у структурі нефінансової звітності підприємства. Сама абревіатура ESG англійською означає питання, пов'язані з довкіллям, соціальною сферою та корпоративним управлінням. Важливість такої звітності для бізнесу пояснюється вимогами регуляторів, банками та інвесторами, партнерами та фінансуванням з боку ЄС та держави. Інвестори та зацікавлені сторони вимагають все більше стратегічної, цілісної інформації про довгострокове створення цінності та широкий вплив компанії на навколишнє середовище та суспільство. Компанії повинні прийняти підхід, який передбачає участь багатьох зацікавлених сторін, впроваджуючи практики, які підтримують довгострокову цінність. Стратегія сталого розвитку компанії і зовнішня звітність надають доступ до капіталу та менших витрат на фінансування; репутації серед клієнтів, постачальників і суспільства; диференціації бренду, вартості підприємства та конкурентної переваги.

Протягом тривалого часу у світі існувала значна кількість підходів та рекомендацій щодо ESG-звітності, що ускладнювало порівнянність інформації між компаніями. Саме тому міжнародні організації почали розробляти універсальні стандарти у сфері сталого розвитку.

Одним із найбільш поширених стандартів є стандарти GRI (Global Reporting Initiative), які орієнтовані на широке коло користувачів та містять вимоги до розкриття інформації про економічний, соціальний та екологічний вплив діяльності підприємства. Стандарти GRI використовуються безліччю компаній у світі та стали основою нефінансової звітності.

У 2022 році ЄС ухвалив нову Директиву щодо корпоративної звітності зі сталого розвитку — Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), яка значно посилила вимоги до нефінансової звітності [3].

Суттєвим етапом розвитку міжнародної стандартизації стало створення Радою Фонду МСФЗ Ради з міжнародних стандартів звітності у сфері сталого розвитку — ISSB (International Sustainability Standards Board). Метою ISSB є формування єдиної глобальної бази стандартів щодо розкриття інформації про сталий розвиток.

У червні 2023 року ISSB оприлюднила перші міжнародні стандарти у сфері сталого розвитку — IFRS S1 «Загальні вимоги до розкриття інформації, пов'язаної зі сталим розвитком» та IFRS S2 «Розкриття інформації, пов'язаної з кліматом». Ці стандарти набули чинності для річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2024 року. [5; 6].

Стандарт IFRS S1 встановлює загальні вимоги до розкриття інформації про ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком, які можуть впливати на фінансовий стан підприємства. IFRS S1 вимагає, щоб організація надавала інформацію, яка допомагає основним користувачам зрозуміти зв'язки між фінансовою інформацією, пов'язаною зі сталим розвитком, і фінансовими розкриттями у фінансовій звітності компанії. Компанія повинна використовувати ті самі фінансові дані та припущення для звітності зі сталого розвитку, які використовуються для фінансової звітності, наскільки це можливо. Він передбачає розкриття інформації за чотирма основними

напрямами: управління, стратегія, управління ризиками, показники та цілі. IFRS S1 базується на підходах TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) та забезпечує зв'язок між фінансовою і нефінансовою звітністю [5].

Стандарт IFRS S2 присвячений кліматичним аспектам діяльності підприємств. Він регламентує порядок розкриття інформації про кліматичні ризики та можливості, викиди парникових газів, кліматичні стратегії та заходи адаптації до змін клімату. IFRS S2 вимагає, щоб компанія розкривала встановлені цілі, пов'язані зі зміною клімату, а також цілі, які вона повинна досягти згідно із законодавством, включаючи цілі зі скорочення викидів парникових газів. Компанії повинні розкривати інформацію про характеристики кожної цілі, як компанія встановлює та переглядає кожну ціль, а також про результати щодо кожної цілі. При розкритті такої інформації компанії повинні зазначати про останні міжнародні угоди щодо зміни клімату, які вплинули на встановлену ціль [6].

Поряд із міжнародними стандартами IFRS S1 та IFRS S2 важливу роль у Європейському Союзі відіграють Європейські стандарти звітності зі сталого розвитку — ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Вони були розроблені в межах Директиви CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) та орієнтовані на концепцію подвійної суттєвості. Відповідно до цих стандартів підприємства повинні розкривати як вплив ESG-факторів на фінансовий стан компанії, так і вплив самої компанії на суспільство та довкілля [4].

На сьогодні в Україні також спостерігається поступове впровадження підходів до ESG-звітності та інтеграція міжнародних стандартів сталого розвитку. Це пов'язано з євроінтеграційними процесами, необхідністю залучення іноземних інвестицій та підвищенням прозорості діяльності українських підприємств. Міністерством фінансів України підготовлені зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», які передбачають складання та подання звітності зі сталого розвитку для окремих підприємств, а саме: великих компаній, банків та підприємств, які співпрацюють із міжнародними партнерами.

Але, з процесом впровадження ESG-звітності виникають певні проблеми. Вчені та практики розглядають їх і основними проблемами є: відсутність достатнього досвіду підготовки ESG-звітності, складність оцінки нефінансових показників, недостатня кількість фахівців, а також значні витрати на впровадження систем збору та аналізу нефінансової інформації.

Висновки. Отже, звітність зі сталого розвитку є важливим елементом сучасної системи корпоративної звітності. Вона забезпечує прозорість діяльності підприємств, підвищує довіру інвесторів та сприяє формуванню відповідального бізнесу. Сучасний етап розвитку міжнародної стандартизації характеризується активним впровадженням стандартів IFRS S1 та IFRS S2. Роль ESG-звітності буде лише зростати, а стандартизація стане важливою передумовою забезпечення порівнянності та достовірності нефінансової інформації.

Список використаних джерел

1. Ковальова, Т. В., Ромашко, О. М., & Дружинська, Н. С. (2026). Гармонізація стандартів нефінансової ESG-звітності українських компаній з вимогами міжнародних інституційних інвесторів. *Актуальні питання економічних наук*, (22). URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.19478360> (дата звернення: 11.05.2026)
2. Поповіченко, Д. (2026). Порівняльний аналіз підходів до esg-звітності: esrs, ifrs s1/s2, gri та sasb. *Економіка та суспільство*, (85). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-75>(дата звернення: 11.05.2026)
3. Directive (EU) 2022/2464 on Corporate Sustainability Reporting (CSRD). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj/eng>(дата звернення: 12.05.2026).
4. European Sustainability Reporting Standards URL: <https://www.unepfi.org/impact/interoperability/european-sustainability-reporting-standards-esrs/>(дата звернення: 12.05.2026).
5. IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/>(дата звернення: (12.05.2026).
6. IFRS S2 Climate-related Disclosures. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s1-general-requirements/>(дата звернення: 12.05.2026).